

N:o 10.

Ank. till Riksd. Kansli den 28 April 1874, kl. 12 midd.

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af 59 § Riksdags-ordningen.

Under återopande af Utskottets memorial den 3 April 1873 (N:o 10), med förslag om tillägg till 59 § Riksdags-ordningen, jemte den i Kamrarne deröfver förda diskussion, har Herr *Huss* i en inom Andra Kammaren väckt och till Utskottet remitterad motion (N:o 180) återupptagit samma förslag i hufvudsakliga delar samt dervid hemställt, att nämnda paragraf måtte omredigeras i sådant syfte, att den komme att innehålla följande nya bestämmelser:

att slutbehandling af betänkande från ständigt eller särskildt Utskott må kunna uppskjutas från en riksdag till den nästföljande och betänkandet sålunda förklaras hvilande;

att förslag om dylikt uppskof må kunna väckas såväl af det Utskott, hvilket handlagt ärendet, som ock af enskild riksdagsledamot, i hvilket senare fall den i endera Kammaren skriftligt gjorda framställningen skulle omedelbart meddelas Medkammaren;

att dylikt förslag skulle framställas, af Utskott i sammanhang med betänkandet och af enskild riksdagsledamot, då betänkandet andra gången föredroges i Kammaren;

att uppskof ej kunde ega rum utan begge Kamrarnes bifall;

att, då betänkandet rörde någon af Konungen hos Riksdagen gjord framställning, beslut deröfver ej finge uppskjutas utan att Konungen dertill samtyckte;

att uppskjutet betänkande skulle vid början af nästföljande riksdag å nyo för Kamrarne framläggas oförändradt af det Utskott, som afgifvit betänkandet, eller, om ärendet varit af särskildt Utskott handlagdt, af det ständiga Utskott, till hvilket ärendet hörde;

samt att rörande uppskof med beslut öfver hvilande förslag till förändringar i grundlagarne skulle fortfarande gälla hvad derom vore stadgadt i 64 § Riksdagsordningen.

I det memorial, som af motionären åberopats, erinrade Utskottet, hurusom erfarenheten under de sist förflutna åren tillräckligt ådagalagt, att Riksdagens verksamhet i icke ringa mån varit hämmad till följd af den arbetsordning, som gjort, att en ganska stor del af riksdagstiden hunnit förflyta innan något viktigt ärende af vederbörande Utskott kunnat förberedas till slutlig handläggning; hvaremot under sessionens sista veckor Kamrarnes bord varit så öfverfyllda af utskottsbetänkanden, att tiden knappt räckt till för ärendenas behandling. Isynnerhet hade detta förhållande inverkat menligt på handläggningen af de större frågor, hvilka kräft en mera grundlig och fullständig utredning af Utskott och derfore omöjligen kunnat hos Riksdagen förekomma förr än inemot slutet af dess samvaro, då de åter under trycket af en allmän brådska icke kunnat af Riksdagen prövas med all den omsorg de erfordrat, hvilket ock ledt dertill, att Kamrarne känt sig mest böjda för uppskof med föreslagna förändringar och att det arbete, som blifvit å frågan nedlagdt, icke ledt till vederbörligt gagn. Till undanröjdande af dessa olägenheter framlade Utskottet ett förslag om tillägg till 59 § Riksdagsordningen, hvarigenom Riksdagen, då dess ledamöter af en eller annan anledning icke förmådde att åt ett till slutligt afgörande framlagdt viktigt ärende egna all vederbörlig uppmärksamhet, skulle i vissa fall beredas utväg att uppskjuta detsamma till nästföljande riksdag, hvarefter behandlingen deraf kunde företagas redan under de första veckorna af denna senare Riksdags sammanvaro, innan andra ärenden ännu hunnit taga Kamrarnes tid och uppmärksamhet i synnerligt anspråk.

Detta förslag, som var hufvudsakligen öfverensstämmande med motionärens här ofvan upptagna yrkanden, blef af Första Kammaren bifallet; hvaremot Andra Kammaren förkastade detsamma; utvisande dock protokollet öfver den dervid förda diskussion, att anledningen härtill ingalunda var ogillande af förslagets syfte, utan blott betänkligheter i afseende på redaktionen och några detaljer af förslaget.

Vid detta förhållande har Utskottet, som för sin del fortfarande omfattar de i åberopade memorialet uttalade åsichter, icke tvekat att till ifrågavarande motion förorda bifall; hvarvid Utskottet dock i fråga om sättet för framställandet af förslag om uppskof med ett ärendes slutliga afgörande ansett, likasom vid förra riksdagen, sådant förslag lämpligast böra endast af enskild riksdagsledamot väckas; och får Utskottet alltså, efter att i det förut framlagda ändrings-

förslaget hafva vidtagit de jemkningar i redaktionen, hvilka synts Utskottet vara af framställda anmärkningar påkallade, vördsamt hemställa, att Riksdagen, med anledning af ifrågavarande motion, må antaga att hvila till vidare grundlagsenlig behandling följande förslag till ändring af

Riksdags-ordningen.

§ 59.

(Nuvarande lydelse:)

Betänkande, som af ständigt eller i dess ställe särskildt tillsatt Utskott afgifvits, skall i begge Kamrarne för ärendets afgörande, så vidt ske kan, samtidigt föredragas. Efter betänkandets första föredragning skall detsamma hvila på bordet. Vid nästa föredragning, ehvad öfverläggning då eger rum eller ej, må det, på flere ledamöters förenade begäran, åter göras hvilande. Men då saken tredje gången förekommer, skall den till afgörande företagas.

Betänkande, som afgifvits af tillfälligt Utskott, föredrages i den Kammare, som Utskottet tillsatt, och förfares der-

(Föreslagen lydelse:)

Betänkande, som — — — — —
— — — afgörande företagas. *Genom båda Kamrarnes sammanstämmande beslut må dock afgörandet af betänkande från ständigt eller särskildt Utskott kunna till nästa lagtima riksdag uppskjutas, derest förslag derom inom någondera Kammaren blifvit väckt senast vid betänkandets andra föredragning. Dylikt förslag skall genast Medkammaren delgifvas och kan endast en gång bordläggas. Beslutas uppskofvet, skall vid den riksdag, dertill ärendet blifvit uppskjutet, det Utskott, som afgifvit betänkandet, eller, om ärendet varit af särskildt Utskott handlagdt, det ständiga Utskott, till hvilket ärendet hörer, ofördröjligen ånyo för Kamrarne framlägga betänkandet, hvarefter dermed förfares i enlighet med hvad angående inkommet utskottsbetänkande i allmänhet är föreskrifvet. Rörer betänkandet någon af Konungen hos Riksdagen gjord framställning, då må beslut deröfver ej uppskjutas utan att Konungen dertill samtycker.*

Betänkande, som afgifvits af tillfälligt Utskott, föredrages i den Kammare, som Utskottet tillsatt, och förfares der-

efter vidare med målet, såsom *nyss* är sagdt.

Utskotts förberedande hemställanden och förfrågningar må genast afgöras, derest icke någon Kammarens ledamot bordläggning begär.

efter vidare med målet, såsom *ofvan* är sagdt; dock att afgörandet icke må till annan riksdag uppskjutas.

Om uppskof med beslut öfver hvilande förslag till förändringar i grundlagarne stadgas i 64 §.

Utskotts förberedande hemställanden och förfrågningar må genast afgöras, derest icke någon Kammarens ledamot bordläggning begär.

Stockholm den 28 April 1874.

Å Utskottets vägnar:

Th. Munck af Rosenschöld.